

**SYSTEMATISK
SAGSBEHANDLING
AF BØRNESAGER**
SIDE 10

Økologi for borgerne

12

Hjemmehjælp – et offentligt eller privat ansvar?

8

Uventet sidegevinst af 24-års-reglen

6

AKF Nyt er magasinet om AKF's forskning.

Abonnement kan tegnes gratis på www.akf.dk.
Spørgsmål til abonnementet kan rettes til Rikke Ranzau på rr@akf.dk.

Mindre uddrag af artikler i AKF Nyt kan gengives med tydelig kildeangivelse. Ønskes hele artikler gengivet, sker dette efter nærmere aftale med AKF. Omtale, citater, anmeldelse eller lignende af artikler i AKF Nyt bedes sendt til AKF.

AKF Nyt udkommer i marts, juni, september og december.

UDGIVER

AKF, Anvendt KommunalForskning
Nyropsgade 37
1602 København V
Tlf. 33110300
E-mail: akfnyt@akf.dk

REDAKTION

Direktør Mette Wier (ansvarshavende redaktør)
Docent Jill Mehlbye
Seniorforsker Signe Krarup
Kommunikationskonsulent Rikke Ranzau

Redaktionen kan kontaktes på akfnyt@akf.dk

LAYOUT

Phonowerk

FOTO

Lars Degnbol ©

PORTRÆTFOTO

Dennis Rosenfelt ©

TRYK

Nielsen & Krohn A/S

OPLAG

3000

ISSN

0105-1474

INDHOLD

	Mette Wier	Smider vi guld på gaden?	5
	Helena Skyt Nielsen, Nina Smith og Aycan Celikaksoy	Uventet sidegevinst af 24-års-reglen	6
	Eigil Boll Hansen	Hjemmehjælp – et offentligt eller privat ansvar?	8
	Jill Mehlbye	Systematisk sagsbehandling af børnesager	10
	Mette Wier og Signe Krarup	Økologi for borgerne	12
	Eskil Heinesen og Leif Husted	Kommunale forskelle i integrationssucces	14
	Eva Moll Sørensen	Norge kan lære af Danmark	16
	Leif Olsen	Rummelighed i folkeskolen	18
	Gabriel Pons Rotger	Lønudviklingen for indvandrere	20
		AKF lige nu ...	23

» **ANSVARSHAVENDE REDAKTØR METTE WIER**

Mette Wier er direktør i AKF. Hun har en forskningsmæssig baggrund, senest som professor og forskningschef på KVL. Ud over at varetage den daglige ledelse af AKF har Mette Wier en række tillidsposter, bl.a. er hun medlem af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv.

SMIDER VI GULD PÅ GADEN?

Mange børn med indvandrerbaggrund klarer sig rigtigt fint i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, ofte også mod alle odds. Men kigger man på gruppen som helhed, er udviklingen ikke tilfredsstillende. Hvert andet barn med indvandrerbaggrund forlader folkeskolen uden nogensinde at få yderligere uddannelse. Man kan tale om en intelligensreserve, der ikke bliver udnyttet.

Det er ikke så mærkeligt, at mønsteret ser anderledes ud for indvandrere end for danskere. Det hænger blandt andet sammen med, at langt flere unge med indvandrerbaggrund har en mor uden uddannelse sammenlignet med danske unge. Fra forskningen ved vi, at især mødrenes uddannelse har betydning for børnenes skolegang.

Forældrenes uddannelsesniveau er kun en del af forklaringen. Traditioner og kønsroller spiller også en rolle. I nogle etniske minoritetsmiljøer har man fx tradition for at

gifte sig tidligt. Det interessante er, at det i disse år flytter sig, og AKF's forskning viser, at unge mænd med indvandrerbaggrund gifter sig stadigt senere – i stedet bruger de i vidt omfang tiden på at få en uddannelse. Også de unge kvinder har tendens til at gifte sig senere – men desværre giver det ikke det samme udslag i forhold til uddannelse.

Uddannelse er nøglen til beskæftigelse i dagens samfund. Selv om det går fremad med både uddannelsesniveau, løn og beskæftigelse for folk med indvandrerbaggrund, har vi stadig et stykke vej at gå. Men hvordan når vi videre? AKF's forskning tilbyder svar på alle de svære spørgsmål.

God fornøjelse med læsningen.

AF HELENA SKYT NIELSEN, AKF, NINA SMITH, AARHUS UNIVERSITET
OG AYCAN CELIKAKSOY, STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS

UVENTET **SIDEGEVINST** AF **24**-ÅRS-REGLLEN

24-års-reglen holder unge mænd med indvandrerbaggrund i uddannelsessystemet. Når de ikke kan gifte sig tidligt, uddanner de sig nemlig i stedet. Der blev strammet op på reglerne for familiesammenføring i juli 2002 for at begrænse indvandringen fra ikke-vestlige lande og for at undgå arrangerede ægteskaber. En utilsigtet positiv effekt har vist sig for unge indvandrermand: De bliver længere i uddannelsessystemet.

I 2002 var 14% af de 18-24 årige mænd med indvandrerbaggrund gift, og det samme gjaldt for 30% af kvinderne. Ca. to tredjedele var gift med en familiesammenført ægtefælle. 24-års-reglen satte en stopper for ægteskaber med familiesammenførte ægtefæller for unge under 24 år, og andelen af nygifte faldt til en tredjedel af, hvad den var før. Intet tyder på, at andre typer ægteskaber er trådt i stedet, hverken ægteskaber med danskere eller med herboende indvandrere. Tallene indikerer, at de unge i stedet bor alene og i nogen grad lever i parforhold uden at være gift.

Sammenhæng mellem ægteskab og uddannelse

AKF's forskning viser, at ændringerne i ægteskabsmønsteret har

konsekvenser for de unges færd i uddannelsessystemet. I 2004 var der fx væsentlig færre mænd med tyrkisk og pakistansk baggrund, der faldt fra en uddannelse end i 2001. Vel at mærke samtidig med, at frafaldet steg for danskere med samme sociale baggrund som indvandrergruppen.

Ser man på sammenhængen mellem ægteskab og det at falde fra en uddannelse, viser det sig, at tendensen til at falde fra en uddannelse efter grundskolen er 16-17% højere for personer, som er gift. Og der er en sammenhæng mellem at vente med at blive gift og blive længere i uddannelsessystemet for mændenes vedkommende. Det, at mændene venter med at gifte

sig, betyder, at 20% færre forlader den uddannelse, de er gået i gang med efter grundskolen.

Vi fortolker resultaterne som et udtryk for, at unge nygifte mænd med indvandrerbaggrund har følt sig nødsaget til at forlade uddannelsessystemet for at forsørge deres familiesammenførte ægtefælle. Det er dog ikke bare et udtryk for den lov-

LÆS MERE...

Nielsen, Helena Skyt, Ayca Celikaksoy og Nina Smith (2007): »The Effect of Marriage on Education of Immigrants: Evidence from a Policy Reform Restricting Spouse Import«. Economics WP # 2007-7. Institut for Økonomi og Ledelse, Aarhus Universitet.

fæstede forsørgelsespligt, da unge under uddannelse er fritaget fra dette krav. Men en nyindvandret ægtefælle skal jo investere sine ressourcer i at lære det danske samfund og det danske sprog at kende, og siden 1999 har det været lovpligtigt at deltage i integrationskurser mv. Hvis ændringerne i indvandrernes ægteskabsadfærd slår rod, betyder det, at færre unge mænd med indvandrerbaggrund vil falde fra i uddannelsessystemet fremover.

Ikke den samme tendens hos kvinderne

24-års-reglen har også medført en kolossal ændring i kvindernes ægteskabsmønster. Det har dog ikke forårsaget de samme ændringer i deres uddannelsesmønster som for mændene. Kvindernes ægteskabs- og uddannelsesadfærd ser nemlig ud til at blive styret af helt andre forhold, især deres familiemæssige baggrund. Især moderens uddannelsesniveau påvirker sandsynligheden for, at en kvinde

indgår ægteskab og sandsynligheden for, at hun dropper ud af en uddannelse.

For langt de fleste kvinder med indvandrerbaggrund har det altså ingen betydning for uddannelsen, at de gifter sig senere – det er helt andre forhold, der spiller ind. Men de tyrkiske kvinder og de helt unge 18-19-årige indvandrerkvinder er en undtagelse – her ses det samme mønster som hos mændene: Flere bliver i uddannelsessystemet i takt med, at de gifter sig senere.

» PROFESSOR HELENA SKYT NIELSEN

Helena Skyt Nielsen er professor i uddannelsesøkonomi ved AKF og Aarhus Universitet. Hun beskæftiger sig med menneskers uddannelsesbeslutninger og de konsekvenser, de kan få for den fremtidige karriere.

hsn@akf.dk

» PROFESSOR NINA SMITH

Nina Smith er professor i nationaløkonomi ved Aarhus Universitet. Hun beskæftiger sig bl.a. med integration, uddannelse og PISA-tests af indvandrere.

nis@adm.au.dk

» POSTDOC AYCAN CELIKAKSOY

Aycan Celikaksoy er post doc. ved Stockholm School of Economics. Hun forsker i sammenhængen mellem integration, uddannelse og ægteskab blandt indvandrere.

cel@asb.dk

HJEMMEHJÆLP

– ET OFFENTLIGT ELLER PRIVAT ANSVAR?

Selv om man i Danmark ikke har noget formelt ansvar for at hjælpe sine forældre, når de bliver gamle, er kontakten mellem generationerne lige så god som i lande, hvor familien pålægges et større ansvar for ældrepleje. Samtidig undgår man i Danmark nogle af de negative konsekvenser, familiemedlemmer med et plejeansvar har i andre lande.

Danmark og USA repræsenterer to meget forskellige systemer med hensyn til hjælp og pleje til ældre. Mens hjemmeplejen er stærkt udbygget i Danmark, er ældrepleje i USA hovedsageligt baseret på familiens hjælp og på privat institutionspleje.

I Danmark er det først og fremmest det offentlige, der har ansvaret for hjælp til ældre, der ikke kan klare personlig pleje og de daglige gøremål selv. Hjælp og pleje ydes vederlagsfrit – hovedsageligt i de ældres eget hjem, eller hvis ældre har brug for meget hjælp og pleje i en plejebolig, som har karakter af en selvstændig bolig. Tendensen er, at der bliver færre og færre plejehjem, efterhånden som de nedlægges og erstattes af en form for plejebolig.

I USA er der dobbelt så mange plejehjemspladser i forhold til antallet af ældre, som der er i Danmark. Kun hver tyvende ældre over 80 år modtog i 2004 hjemmehjælp. Til sammenligning var det i Danmark hver anden ældre over 80 år.

Hvad er konsekvenserne af denne forskellige måde at indrette sig på?

Hjælp fra familie mest udbredt i USA

De fleste ældre i Danmark klarer sig selv, og hvis der er brug for

hjælp, kommer hjælpen som hovedregel fra den offentlige hjemmehjælp. Familie og venner hjælper sjældent med den personlig pleje, og – når der ses bort fra ægtefællers gensidige hjælp – tager de sig også sjældent af rengøringen. Familie og venner spiller imidlertid en vis rolle med hjælp til indkøb og til tøjvask. Hvis vi også medregner mere lejlighedsvis hjælp, så har omkring hver fjerde af de ældre, der har besvær med husholdningen, inden for en måned modtaget hjælp til husholdningen fra familie eller venner.

Ældre i Danmark modtager altså hjælp fra deres familie, selv om den sjældent er regelmæssig. I USA er familien den primære kilde til hjælp. Alternativet til hjælp fra familien er ofte ophold på plejehjem, mens hjemmepleje ikke er ret udbredt. I mange tilfælde købes privat hjælp.

God kontakt med familien – også i Danmark

Nogle vil argumentere, at det danske system, hvor ansvaret for hjælp er taget fra familien, betyder, at ældres netværk svækkes. Det er der imidlertid ikke noget belæg for. Mere end tre ud af fire ser mindst et af deres børn mindst en gang om ugen. Så selv om danske børn ikke har det primære ansvar for at

yde hjælp til deres forældre, så ser de dem regelmæssigt. Når ældres kontakter med familien i Danmark sammenlignes med ældres kontakter i andre europæiske lande, hvor børn tillægges et større ansvar, så har danske ældre hverken mere eller mindre kontakt med deres børn. Det danske eksempel viser således, at det er muligt at have et system med en udbygget offentlig hjælp, uden at familiekontakten svækkes.

Gensidig hjælp mellem generationer kan have positive aspekter, men gensidigheden falder, efterhånden som forældrenes helbred svækkes. Meget forskning viser endvidere, at en række negative effekter er forbundet med, at familiemedlemmer har et plejeansvar fx depression, psykiske problemer og helbredsproblemer. En krævende plejerolle kan give følelsesmæssige belastninger hos de familiemedlemmer, der udfører den og i værste fald give problemer i forholdet til den ældre i øvrigt.

LÆS MERE...

Stuart, Mary og Eigil Boll Hansen (2006): »Danish Home Care Policy and the Family: Implications for the United States«. *Journal of Aging and Social Policy*. Vol 18, No. 3/4 s. 27-42.

Mere end tre ud af fire af de ældre borgere
i Danmark ser mindst et af deres børn
mindst en gang om ugen.
(Modelfoto)

Den danske model er ikke dyrere

Man kunne forvente, at det amerikanske system er billigere end det danske. Det synes imidlertid ikke at være tilfældet. I slutningen af 1990'erne var den gennemsnitlige udgift for ældre, der er 80 år eller ældre, stort set på samme niveau i de to lande. Og i den forudgående periode havde USA en betydelig større vækst i udgifterne end Danmark. Det var især i den periode, at plejehjem i Danmark blev erstattet af hjemmepleje og selvstændige plejeboliger. I USA er udgifterne koncentreret på en relativt lille gruppe, som modtager pleje i dyre institutioner, mens udgifterne i Danmark kommer en større andel af ældrebefolkningen til gode.

» DOCENT EIGIL BOLL HANSEN

Eigil Boll Hansen er uddannet cand.oecon. fra Aarhus Universitet. Han har gennem mange år forsket i bl.a. ældres levevilkår og offentlige sociale og sundhedsmæssige ydelser, herunder særligt praktisk bistand og personlig pleje til ældre.

ebh@akf.dk

AF JILL MEHLBYE, AKF

SYSTEMATISK SAGSBEHANDLING AF BØRNESAGER

ICS er en teoretisk model, som socialrådgiverne kan bruge i deres sagsbehandling af børn og unge-sager. ICS har vundet udbredelse verden over og bruges i dag i børnesagsbehandlingen i lande som Sverige, England, Australien og Canada.

Sagsbehandlerne har længe ønsket en mere systematisk, helhedsorienteret og især teoretisk funderet fremgangsmåde til at afdække et barns problemer på. En sådan tilgang er nødvendig for at kunne vurdere den optimale indsats over for barnet og ikke mindst for at kunne opstille præcise mål for den indsats, der iværksættes over for barnet. Samtidig har der været et stort behov for en fælles faglig basis og begrebsapparat i det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde i kommunerne.

I anbringelsesreformen stilles der krav om belysning af de fem udviklingsområder i undersøgelsesarbejdet (§ 50-undersøgelsen), hvilket har øget sagsbehandlerne behov for håndterbare redskaber i deres børnesagsarbejde.

Teori i socialt arbejde

Det er ikke bare i Danmark, at sagsbehandlerne i den sociale sektor har manglet redskaber til at gennemføre undersøgelsesarbejdet i svære og komplicerede børnesager.

Integrated Children System (ICS) er en model, der er udviklet i England. Modellen blev udviklet netop med baggrund i ønsket om en grundig systematisk sagsbehandling. Den tager udgangspunkt i barnets behov og sikrer, at forældrenes og barnets synspunkter inddrages i sagsbehandlingen.

ICS-modellen er baseret på flere års grundig forskning i børns behov og udvikling og i, hvad der kræves af forældrene for, at de kan imødekomme deres børns behov. Modellen er adopteret af en række lande verden over og tilpasset de enkelte landes kultur. Herunder i Danmark, hvor Socialministeriet og KL anvender modellen som teoretisk grundlag for sagsbehandlingsprocessen i digitaliseringsprojektet (Projekt DUBU).

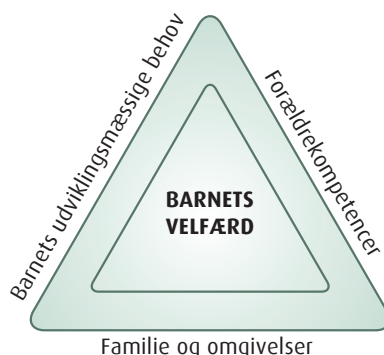
ICS' grundlæggende værdi er, at barnet skal ses i den sammenhæng, det indgår i – i familien, i skolen og i lokalsamfundet. Et barns problemer kan således ikke forstås, hvis de ikke ses i barnets sociale sammenhæng.

Modellen er opstillet som en trekant (velfærdstrekanten, se side 11). Den har tre hovedområder, som indgår i et stadigt indbyrdes samspil:

1. Barnets udvikling og udviklingsmæssige behov.
2. Forældrekompetencer, som er forældrenes evne til at klare

forældrerollens forskellige aspekter.

3. Familiens situation og omgivelser, som omfatter familiens netværk, forældrenes baggrund og opvækst og det lokalsamfund, familien lever i.

For at få et fyldestgørende billede af barnets situation og dets behov, må samspillet mellem de tre områder og deres gensidige påvirkning analyseres nøje.

Udgangspunktet er de behovsområder, som er vigtige i et barns udvikling, såsom barnets sundhedsmæssige tilstand, læringskompetencer, selvstændighed, følelsesmæssige og adfærdsmæssige udvikling.

Sagsbehandleren skal indsamle informationer, som viser noget om barnets udviklingsmæs-

sige behov og især om dets ressourcer. Et andet element i sagsbehandlingsprocessen er at kunne vurdere forældrenes evne til at imødekomme deres barns behov. Her ses på aspekter som følelsesmæssig varme, omsorg, stimulering og stabilitet i hverdagen og især på, i hvor høj grad de er i stand til at imødekomme barnets behov. Endelig er der det tredje element, familiens situation og netværk, herunder hvilke ressourcer der findes i familiens netværk og nære miljø.

Tjekspørgsmål

Det, der især gør ICS brugbart, er, at der er udviklet en række aldersopdelte skemaer med en række tjekspørgsmål, som letter sagsbehandlerens undersøgelse af barnets situation. ICS er dermed et lettilgængeligt redskab, som kan bruges i sagsbehandlingen. Det er en række kommuner landet over allerede gået i gang med.

LÆS MERE...

Mehlbye, Jill (2006): »En vurdering af børns behov og udvikling. Integrated Children's System«. Se mere på www.akf.dk og www.social.dk

» DOCENT JILL MEHLBYE

Jill Mehlbye arbejder især med forskning om udsatte børn og unge. Hun har gennemført en række forskningsprojekter om, hvordan den sociale arv brydes, betydningen af den tidlige forebyggende og den behandlende indsats samt rammer for skolebørns læring og undervisning.

jm@akf.dk

ØKOLOGI FOR BORGERNE

Det økologiske marked i Danmark har udviklet sig med imponerende fart. Danskerne værdsætter økologi mere end nogen sinde før, og det røde Ø-mærke er blevet et stærkt brand. Kommunerne kan med fordel ride med på denne bølge, når de fremover skal lægge sig i selen for at tiltrække arbejdskraft og tilpasse sig borgernes ønsker til velfærdsservice.

Det økologiske marked voksede eksplosivt fra 1993, der ofte kaldes »økologiens år nul«. Fra da af begyndte de almindelige forbrugere at købe økologisk, og siden er det stort set kun gået en vej: op. Dette har betydet, at vi i international sammenhæng har det højeste forbrug af økologiske varer pr. indbygger, og afsætningen stiger stadig. Alene fra 2005 til 2006 steg salget med 18%.

Økologi er blevet et stærkt brand

AKF's forskning viser, at borgerne forbinder økologi med en lang række positive egenskaber som ren natur, sundhed, dyrevelfærd, troværdighed, friskhed, nærhed og kvalitet. Forskningen viser også, at borgerne forbinder økologi med flere positive egenskaber, end mærket faktisk kan garantere. Men der er i alle tilfælde tale om egenskaber, som enhver producent af fødevarer ville give guld for at kunne brande sit produkt med.

Økologien og det røde Ø-mærke er blevet et brand i sig selv. Økologi er blevet så stærk en indikator på kvalitet, at alle typer butikker smykker sig med deres økologiske varesortiment i håb om, at økologien kan kaste glans på dem og give dem den aura af kvalitet, de ønsker at signalere til kunderne – det gælder alt fra discountsupermarkeder over internetbutikker til udsøgte delikatesseforretninger.

Næsten alle køber økologisk

Forbrugerne har også været på pletten. AKF's forskning viser, at så længe priserne ikke er alt for høje, er langt de fleste parate til at betale mere for økologi. I 2006 købte 9 ud af 10 forbrugere økologiske produkter. En mindre gruppe (16%) af forbrugerne køber hyppigt økologisk, en fjerdedel køber regelmæssigt, mens godt halvdelen blot køber lejlighedsvist. Kun 6% af forbrugerne køber stort set aldrig økologisk.

Økologi i kommunerne

Økologien har bred folkelig opbakning. Den stigende interesse har også forplantet sig til kommunerne, hvor også hensynet til miljøet og folks sundhed er væsentligste årsager til at satse på økologi. Økologi ses som en af mange strategier til at nå kommunernes overordnede mål om at mindske miljøbelastningen og fremme en bæredygtig udvikling.

Ved at satse på økologien foretager kommunerne også et bevist valg om at tilbyde sundere kost til den del af kommunens borgere, der får leveret mad fra kommunen. Flere kommuner har derfor opstillet konkrete mål for, hvor stor en del af maden i de kommunale institutioner der skal være økologisk. Som et eksempel kan nævnes Dogme 2000, der har en målsætning om, at mindst 75% af fødevarerne, som det offentlige

forbruger, skal være økologiske. Desuden ses økologi som et middel til at give borgerne sundere og renere råvarer og sikre bedre dyrevelfærd.

Kommunerne kan brande sig med økologi

Det virker oplagt for kommunerne at fortsætte og udbygge den økologiske linje. Økologisk mad i kommunale institutioner og på kommunale arbejdspladser er lige så populært og værdsat af borgerne som økologiske varer i butikkerne. Kommuner, der markerer sig inden for økologi, fremstår mere progressive og mere orienterede mod natur og sundhed – værdier, som vægter højt i borgernes bevidsthed.

Kommunerne skal i stigende grad konkurrere med den private sektor. De skal konkurrere om den arbejdskraft, som der bliver stor mangel på fremover. Og de skal konkurrere om borgernes gunst, efterhånden som private virksomheder kommer ind på markedet for velfærdsservice. Men kommunerne har i begge tilfælde en afgørende konkurrencefordel i forhold til det private: De kan lettere – og med større troværdighed – forbindes med medmenneskelige, samfundsmæssigt ansvarlige, langsigtede og almennyttige værdier. Økologisk bevidsthed understøtter disse værdier og kan dermed være med til at sende de signaler, kommunerne ønsker og har brug for.

Dogme 2000

Dogme 2000 er et samarbejde mellem Albertslund, Ballerup, Fredericia, Herning, Kolding, Københavns og Malmø Kommuner. Disse kommuner har bl.a. opstillet en målsætning om, at mindst 75% af fødevarerne, som det offentlige forbruger, skal være økologiske. Kommunerne ønsker at nedbringe forureningen af grundvandet med pesticider og sikre rent drikkevand til kommende generationer. Målet på de 75% er nået i 2006 for den mad, der serveres i kommunernes vuggestuer og børnehaver.

» SENIORFORSKER SIGNE KRARUP

Signe Krarup er cand.polit. og ph.d. i økonomi. Hun forsker bl.a. i, hvorfor forbrugerne efterspørger økologiske varer og konsekvenserne af kommunernes nye ansvar på sundhedsområdet.

sk@akf.dk

» DIREKTØR METTE WIER

Mette Wier er cand.polit. og ph.d. i økonomi. Hun har forsket i emner som miljø, sundhed og landbrug. Hun har blandt andet undersøgt, hvorfor og hvordan det økologiske marked har udviklet sig, og hvorfor Danmark indtager en helt særlig position i international sammenhæng.

mw@akf.dk

KOMMUNALE FORSKELLE I INTEGRATIONSSUCCESS

Der er forskel på, hvor hurtigt udlændinge omfattet af integrationsloven bliver selvforsørgende i de forskellige kommuner – også selv om der tages højde for, at kommunerne har forskellige vilkår for integrationen.

AKF har undersøgt, hvor lang tid der går, før udlændingene ikke længere modtager offentlige ydelser. Det viser sig, at der er stor forskel fra kommune til kommune. Langt hen ad vejen kan disse forskelle forklares med, at kommunernes vilkår er forskellige – der er fx forskel på gruppen af udlændinge og på de lokale arbejdsmarkedsforhold. Men selv når der tages højde for kommunernes forskellige vilkår, er der betydelig forskel på, hvordan det går med integrationen.

SUCCESS

De ti kommuner, der har størst succes med integrationen, er: Albertslund, Allerød, Billund, Egedal, Glostrup, Greve, Horsens, Høje-Taastrup, Ishøj og Rødovre.

Forskellene mellem kommunerne

I AKF's undersøgelse ses der kun på de første fire år af udlændingenes ophold i Danmark. Det betyder, at perioden, hvor den enkelte modtager offentlige ydelser, højst er målt til fire år. Den

tid, der i gennemsnit går, før udlændingene bliver selvforsørgende varierer fra 22 til 44 måneder. Det vil sige, at udlændingene forsørger sig selv næsten to år hurtigere i den kommune, hvor det går hurtigst, sammenlignet med den kommune, hvor det tager længst tid. Hvis man så på en længere periode end de fire år, ville forskellene mellem kommunerne givetvis være væsentlig større.

Benchmarking bedre end simple nøgletal

AKF's benchmarking af kommunerne tager højde for, at kommunernes vilkår for integrationsindsatsen er meget forskellige. Dette er vigtigt, både fordi indvandrere i de forskellige kommuner er meget forskellige med hensyn til fx oprindelsesland, alder, helbred og forudsætninger for at lære dansk, og fordi de lokale arbejdsmarkedsforhold er forskellige. Når der tages højde for disse forskelle i kommunale vilkår, får man et væsentligt andet billede af, hvilke kommuner der har succes med integrationen af indvandrere, end man får ved blot at

OM UNDERSØGELSEN

I AKF's seneste benchmarkinganalyse af kommunernes integrationsindsats er set på udlændinge, der i udgangspunktet modtog introduktionsydelse, dvs. den gruppe som kommunerne i særlig grad har et integrationsansvar i forhold til. Integrationssucces er målt ved, hvor lang tid der går, før udlændingene ikke længere modtager offentlige ydelser. Succeskriteriet er, hvor lang tid der går, før udlændinge kan forsørge sig selv i et halvt år, hvad enten det er, fordi man kommer i job, starter på en SU-berettiget uddannelse eller bliver forsørgt af en ægtefælle.

sammenligne kommunerne ud fra simple nøgletal.

80% af forskellene i AKF's analyse kan forklares ved, at kommunernes vilkår er forskellige. Men de sidste 20% dækker over op mod 13 måneders forskel på, hvor hurtigt udlændinge integreres fra kommune til kommune. Det går 8 måneder hurtigere for udlændinge at blive selvforsørgende i den hurtigste kommune, end man skulle forvente ud fra kommunens vilkår. Og den langsomste kommune bruger mere end 5 måneder længere, end man skulle forvente ud fra vil-

» FORSKNINGSLEDER ESKIL HEINESEN

Eskil Heinesen er cand.polit. og ph.d. i økonomi. Han beskæftiger sig med statistiske analyser om uddannelsesøkonomi, social arv, integration, beskæftigelse og sammenhængen mellem arbejdsløshed og sundhed. Han har bl.a. foretaget effektmålinger og benchmarkinganalyser af integration, beskæftigelse og uddannelse.

esh@afk.dk

kårene. Som nævnt ville disse forskelle være væsentlig større, hvis man så på en længere periode end de fire år.

Kommunerne kan lære af hinanden

Formålet med AKF's undersøgelse har været at udpege de kommuner, der klarer integrationsopgaven bedst, så andre kommuner kan lære af disse. Hvis de bedste strategier kan udbredes til alle kommuner, vil den samlede integrationsindsats blive mere effektiv. Dog gælder det stadig, at den optimale indsats i et vist omfang vil afhænge af kommunens vilkår.

Kommunernes succes med integrationen er målt for både de nye og de gamle kommuner. Da den analyserede periode ligger før, de nye kommuner blev en realitet, afspejler resultaterne naturligvis de tidligere kommuners indsats på området. For de nye kommuner, der består af flere af de gamle kommuner, er succesen med integrationen målt som et gennemsnit af resultaterne i de gamle kommuner. De nye kommuner kan bruge beregningerne fremadrettet med henblik på at forbedre den fremtidige indsats.

Sådan gør de bedste kommuner

I den omtalte undersøgelse ses der ikke på, hvad der betyder mest for integrationen, dvs. hvordan de enkelte kommuner har opnået deres placering. Men tidligere analyser fra AKF peger på følgende karakteristika for de kommuner, der klarer integrationsopgaven bedst:

- De har klare målsætninger og prioriterer integrationsindsat-

sen højt både politisk og administrativt.

- De har fokus på den del af indsatsen, der er direkte rettet mod arbejdsmarkedet.
- De sagsbehandlere, der tager sig af integrationsindsatsen, er specialister på netop dette område.
- Udlændingene følges tæt, sagsbehandlingen er individuel og systematisk, og der stilles krav om aktiv deltagelse i introduktionsprogrammet.

LÆS MERE...

Husted, Leif; Chantal Pohl Nielsen og Eskil Heinesen (2007): »Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2006«. AKF Forlaget.

Hansen, Eigil Boll; Morten Frederiksen og Leena Eskelinen (2006): »Flygtninge og familiesammenførte integration på arbejdsmarkedet - Har kommunernes integrationsindsats betydning for integrationen?« FOKUS.

» SENIORFORSKER LEIF HUSTED

Leif Husted er cand.oecon. Han beskæftiger sig primært med statistiske analyser af indvandreres integration på arbejdsmarkedet. I de senere år har han beskæftiget sig med benchmarkinganalyser af kommunernes integrationsindsats og analyser af andengenerationsindvandreres vej gennem uddannelsessystemet og videre ud på arbejdsmarkedet.

lh@akf.dk

AF EVA MOLL SØRENSEN, AKF

NORGE KAN LÆRE AF DANMARK

Norge har meget at lære af Danmark, når det kommer til lokalt selvstyre. De norske kommuner og deres forbund, KS, viser især interesse for det danske aftalesystem mellem staten og kommunerne. Særligt hvad angår den interne organisation af aftalestyringen kan de drage stor nytte af KL's erfaringer.

De norske kommuner har, ligesom de danske, et stort ansvar for at levere offentlig service og velfærd til borgerne. Det kommunale selvstyre er dog mindre udpræget i Norge end i Danmark. Fx fastsætter den norske stat den maksimale kommunale skattesats, og staten styrer i højere grad kommunerne ved øremærkede tilskud, regler om minimumsstandarder mv. Der er ikke, som i Danmark, tradition for at forhandle om økonomiske rammer for kommunerne under ét.

Styrkelse af Norges kommunale selvstyre

I de senere år har man dog arbejdet på at styrke det kommunale selvstyre i Norge, både for at forbedre engagementet i det kommunale demokrati og for at skabe klarere ansvarsfordeling og bedre økonomisk styring. Man har bl.a. omlagt flere øremærkede tilskud til rammetilskud, som kommunerne selv kan disponere over. Samtidig har man opbygget en »konsultationsordning«, dvs. et forum for dialog mellem staten og KS (dvs. den norske pendant til KL) om kommunernes opgaveløsning og økonomi. Tanken er, at fælles forståelse og aftaler skal afløse øremærkning og regelstyring. De første konsultationer fandt sted i 2000.

Både staten og kommunerne er tilfredse med de første erfaringer med konsultationer. KS ønsker dog, at konsultationerne skal udvikle sig til mere forpligtende forhandlinger og aftaler i stil med de danske budgetaftaler mellem KL og staten. Håbet er, at kom-

munerne kan blive bedre dækket ind med indtægter for nye opgaver, og at der bliver mere forudsigelige rammer for budgetlægningen. Sidegevinsten vil være en mere central rolle til KS.

KS – Kommunesektorens interesse- og arbejdsgiverorganisation er det norske svar på KL. KS arbejder for at styrke det lokale demokrati i Norge, varetager de norske kommuners interesser og forsøger at påvirke de statslige rammebetingelser.

Mere forpligtende konsultationer mellem stat og kommuner

KS har bedt AKF og det norske by- og regionsforskningsinstitut NIBR om at undersøge, hvad de selv kan gøre for at gøre konsultationerne mere forpligtende for kommunerne og for staten. De er bl.a. interesserede i KL's erfaringer med at forankre budgetaftalerne med staten ude i kommunerne.

KL har mange erfaringer, som KS kan lære af med hensyn til at sikre forhandlingsmandat og følge op på aftaler i kommunerne. Man arbejder fx mere med at gøre forhandlingerne legitime ved først at høre kommunernes meninger. Forhandlingerne er også bedre forankret internt i KL, hvor formanden og næstformanden forhandler, og bestyrelsen godkender aftalen. KL's politiske ledelse har altså et mere klart ansvar for at skabe konsensus bag aftalerne, om end det ikke er en let opgave. KL gør desuden mere ud af at informere om aftalerne, dokumentere hvordan det går med at overholde aftalerne

og overtale kommunerne til at gøre, hvad de kan, for at overholde aftaler med staten.

På samme vis kan KS gøre meget i egne rækker for at bidrage til udviklingen af konsultationsordningen, hvis de tager ved lære af KL's måde at organisere sig på.

Barrierer for at opnå danske tilstande

Der er imidlertid også barrierer, som kan gøre det vanskeligt at opnå danske tilstande i styringen af kommunesektoren i Norge. De norske kommuner er indbyrdes mere forskellige end de danske. Det er derfor en større udfordring at sikre fælles fodslag om kollektive aftaler. Samtidig har de forskellige norske sektorministerier mere at skulle have sagt i forhold til de tværgående økonomiske ministerier, end det er tilfældet i Danmark. Det afspejles i den nuværende konsultationsordning, hvor de mest forpligtende elementer er enkeltstående aftaler mellem KS og sektorministerierne om ministeriernes politiske mål.

KS står altså over for en stor opgave med at reducere statens detailstyring af de norske kommuner. Forbilledet er Danmark, hvor statens appetit for sektorpolitisk detailstyring af kommunerne dog også synes at skærpes i disse år.

LÆS MERE...

Sørensen, Eva Moll m.fl. (2007): Konsultationer og aftaler mellem stat og kommuner – i Norge og Danmark, som kan downloades på www.akf.dk.

» FORSKNINGSASSISTENT EVA MOLL SØRENSEN

Eva Moll Sørensen er politolog og forsker i offentlig forvaltning og demokrati i kommunerne, herunder styringsforholdet mellem staten og kommunerne og konsekvenserne af statslig regulering for det lokale selvstyre.

ems@akf.dk

RUMMELIGHED I FOLKESKOLEN

Folkeskolen arbejder på at omsætte målet om rummelighed til praksis. Ny rapport tegner et portræt af 11 skolars arbejde med at udvikle den specialpædagogiske indsats over for børn med særlige behov.

Interview med ledere, specialundervisningslærere og faglærere på 11 folkeskoler viser, at der generelt er stor opbakning til at skabe en rummelig folkeskole. Skolerne arbejder på mange fronter med at udvikle og styrke deres indsats for at omfatte børn med særlige behov. Der er dog også udbredt enighed om, at rummeligheden har grænser. Hvor grænserne går, når der både skal tages hensyn til børn med særlige behov og skolens øvrige elever, er dog usikkert. Der er derfor behov for at udvikle og dele erfaringer og viden, der kan bidrage til at realisere målet om større rummelighed i folkeskolerne.

Flydende grænser for rummelighed

De 11 portrætter viser, at grænserne for rummelighed er flydende og kan flyttes i både positiv og negativ retning.

Grænserne kan flyttes i positiv retning, når man på skolerne arbejder målrettet på at skabe rummelighed og finder frem til indsatser, der virker. En dansklærer fortæller, at hun i dag kan rumme flere elever i sine klasser, end hun kunne tidligere. En vigtig årsag til dette er skolens ressourcecenter, der støtter hende med viden og metoder, og dermed klæder hende

på til at udvide klassens rummelighed i praksis. Ud over at skolens ressourcecenter har relevant viden, så fremhæver læreren gensidig anerkendelse og gode samarbejdsformer som helt afgørende for udbyttet i dagligdagen. Hun lægger vægt på ressourcecentrets indstilling om, at man bare skal komme til dem med det samme og hellere en gang for meget end en gang for lidt. Det fremmer lysten til at bruge ressourcecentret og fx se, om de har relevante materialer eller på anden måde kan hjælpe fx ved et besøg i klassen. Læreren sammenfatter udviklingen med ordene: »Det er ikke den gammeldags indstilling, hvor speciallærerne sidder med to elever for sig. De tager fat og samarbejder med kollegerne i klasserne.«

Grænserne kan dog også flyttes i en negativ retning. Det viser sig fx, når lærerne oplever et pres for at rumme børn i klasserne med større faglige eller sociale problemer, end lærerne synes, at de har forudsætninger for at løse. Ifølge lærerne skyldes det i nogle tilfælde, at skolen ikke har tilstrækkelige økonomiske ressourcer. Og i andre tilfælde skyldes det, at de mangler erfaringer og viden om, hvilke typer af indsatser der kan løse problemerne. En lærer giver udtryk for sin oplevelse af at mangle ressour-

LÆS MERE...

Olsen, Leif m.fl. (2007): Specialpædagogik - et felt i bevægelse. En kvalitativ undersøgelse på 11 danske folkeskoler«. AKF Forlaget og DPU.

cer på følgende måde: »Når rummelighed bruges som besparelspolitik, så synes jeg, det er noget af det mest elendige, man kan byde børnene. Det er hverken fair over for de børn, der har særlige problemer, eller de andre børn og lærere, der går ned på grund af det.«

Nye specialpædagogiske indsatser, der virker?

For at flytte grænserne for rummelighed i positiv retning er der brug for specialpædagogiske indsatser, der virker på den enkelte skole, i den enkelte klasse og for den enkelte elev.

Hvor folkeskolerne tidligere har benyttet sig af relativt entydige og standardiserede tilbud til elever med særlige behov, så er de nu i gang med at udvikle og benytte en bred vifte af nye indsatser. Skolernes specialpædagogiske praksis viser således stor variation, hvad angår organisering, indhold, bemanning og de elever, som skolerne prioriterer at støtte med særlige indsatser.

Mens skolerne udvikler deres vifte af indsatser, så kniber det med den præcise viden om, hvordan indsatserne virker. Det er et problem, som skolerne arbejder med at gøre noget ved. De har erkendt behovet og mærker presset fra stat og kommuner for at dokumentere virkningerne af deres specialpædagogiske indsatser. På en skole er evalueringsarbejdet sat i gang, og man har udarbejdet en evalueringsplan for de kommende skoleår. En anden skole udarbejder resultatnotater og indfører tilsyns- og kvalitetssikrings-systemer. Herved kan man doku-

mentere, at undervisningen er i orden og foregår efter de forskrifter, der foreligger. En tredje skole har gennemført og fremlagt en kritisk selvevaluering på sin hjemmeside. Skolelederen på denne skole konkluderer, at lærerne for sjældent ser sig selv, undervisningen eller elevens relationer i og uden for klassen som en del af problemerne. Ifølge skolelederen indgår disse forhold derfor heller ikke som en del af løsningerne. Det får skolelederen til at placere skolen på trin 5 på en stige fra 1 til 10, når det gælder målsætningen om at skabe en rummelig skole.

Ny viden om virkninger er på vej

Mens de enkelte skoler arbejder videre med at opbygge deres evalueringskapacitet og dokumentere effekterne af deres specialpædagogiske indsatser, så vil der også komme flere forskningsbaserede resultater i de kommende år. Forskningsprogrammet »Specialpædagogiske indsatsformer og deres effekt« videreføres således i de kommende år. Forskningsprogrammet gennemføres i et samarbejde mellem DPU (Danmarks Pædagogiske Universitet) og AKF, Anvendt KommunalForskning.

» SENIORFORSKER LEIF OLSEN

Leif Olsen er sociolog og arbejder med forskning og evaluering inden for en række forskellige områder såsom kommunalreform, handicap, digitalisering og videndeling. Aktuelt leder han en evaluering af kommunalreformens betydning for mennesker med behov for specialiserede ydelser på handicapområdet.

lo@akf.dk

Over dobbelt så mange indvandrere fra vestlige lande som fra ikke-vestlige lande er i job det første år efter ankomsten til Danmark. (Modelfoto)

AF GABRIEL PONS ROTGER, AKF

LØNUDVIKLINGEN FOR INDVANDRERE

Indvandrere opnår højere løn og beskæftigelse, jo længere tid de har været her. Indvandrere fra vestlige lande starter bedst ud, men med tiden – specielt i løbet af de første fem år i Danmark – haler indvandrere fra ikke-vestlige lande godt ind på dem. Selv om udviklingen overordnet set er positiv, skal man være opmærksom på, at ikke-vestlige indvandrere oftere mister deres job i dårlige tider.

Danmark har gennem tiderne modtaget mange forskellige grupper af udlændinge. Nogle er kommet, fordi de har fået tilbudt arbejde i Danmark, mens andre er kommet som flygtninge. En tredje gruppe er personer, som er flyttet til landet for at bo med herboende familie.

Fra midten af 1980'erne var der en betragtelig stigning i familiesammenføringer af personer fra ikke-vestlige lande. AKF har undersøgt, hvordan indvandrere fra ikke-vestlige lande, der ankom mellem 1984 og 1993, har klaret sig på arbejdsmarkedet i forhold til en anden gruppe indvandrere – nemlig indvandrere fra vestlige lande.

Størstedelen af gruppen fra ikke-vestlige lande består af familiesammenførte personer, men omfatter også en mindre gruppe indvandrere, der kom til Danmark, fordi de fik tilbudt arbejde. I analysen kigger vi særligt på mandlige indvandrere mellem 18 og 45

år, der blev her i mindst to år.

Jobmarkedet var præget af voksende arbejdsløshed i den periode, vi kigger på. AKF's forskning viser, at der er forskel på, hvordan lønnen for vestlige og ikke-vestlige indvandrere udvikler sig i Danmark, og hvordan deres løn påvirkes af den stigende ledighed.

Indvandrere kommer i job med tiden

Over dobbelt så mange indvandrere fra vestlige lande som fra ikke-vestlige lande er i job det første år efter ankomsten til Danmark. En stor del vælger at rejse tilbage til deres hjemland inden for det første år. Men for de indvandrere, der bliver i Danmark, vokser andelen, der er i arbejde, ret hurtigt de efterfølgende år. Faktisk er godt halvdelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande kommet i beskæftigelse efter, de har boet fem år i Danmark – og det samme gælder næsten to tredjedele af indvandrere fra vestlige lande. 10 år efter ankomsten ser tal-

lene endnu bedre ud. Her er to ud af tre ikke-vestlige indvandrere i job og tre ud af fire vestlige indvandrere. Man kan sige, at begge grupper klarer sig bedre år for år, og den markante forskel, der er mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere i indvandringsåret bliver mindre med tiden. Det er positivt, særligt når man tænker på, at perioden var præget af voksende arbejdsløshed i samfundet generelt.

Hvordan udvikler lønnen sig?

Indvandrerens beskæftigelsessituation udvikler sig altså i gunstig retning. AKF's forskning viser, at det samme gælder for udviklingen i lønnen. Spørgsmålet er, hvordan lønnen udvikler sig, efterhånd-

LÆS MERE...

Gabriel Pons Rotger (2007): »Wage assimilation of 1984-1993 first generation male immigrants in Denmark«. AKF Forlaget.

den som indvandrerne opnår større erhvervs erfaring og har boet nogle år i landet.

Erhvervs erfaring fører til højere løn

Undersøgelsen viser, at jo flere års erhvervs erfaring man har i Danmark, desto højere løn får man – det gælder for begge grupper, men dog især for vestlige indvandrere. I de første år indvandrerne er i job, betyder et års ekstra erfaring, at lønnen i gennemsnit øges med knap 10% for vestlige indvandrere og knap 6% for ikke-vestlige indvandrere. Det er dog de første års erhvervs erfaring, der betyder mest: For vestlige indvandrere, der har arbejdet fem år i Danmark, stiger lønnen kun med knap 3% og kun godt 1% for ikke-vestlige indvandrere for hvert ekstra års erhvervs erfaring.

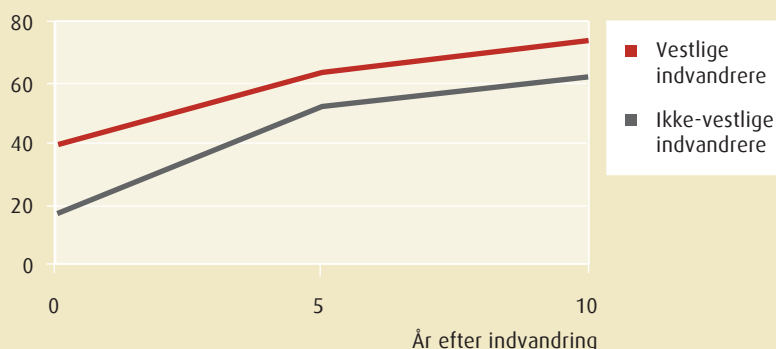
Betyder det noget, hvor længe man har boet i Danmark?

Analysen viser også, at ikke-vestlige indvandreres løn stiger, jo længere tid de har boet i landet. Interessant nok gør det samme sig slet ikke gældende for vestlige indvandrere. Dette resultat afspejler muligvis, at indvandrere fra ikke-vestlige lande har det sværere i starten, fx fordi de – i de første år efter ankomsten – har vanskeligt ved at bruge deres sprogkundskaber, erfaring eller uddannelse end indvandrere fra vestlige lande. Efter nogle år går det måske lettere.

De ikke-vestlige indvandreres løn stiger med knap 6% i løbet af det første år, de bor i Danmark og godt 1% for dem, der har boet her

Beskæftigelsesudvikling for indvandrere

Andel af indvandrere, der er i beskæftigelse (%)

i fem år. Dvs. at effekten er mest udtalt i de første år efter ankomsten til landet.

Ikke-vestlige indvandrere rammes hårdere af dårlige tider

Selv om den generelle udvikling har været gunstig for indvandrerne, kan man godt forestille sig, at deres tilknytning til arbejdsmarkedet er mere usikker, og at de rammes hårdere i krisetider.

AKF har derfor også undersøgt, hvordan den lokale arbejdsløshed (dvs. i det område, man bor) påvirker indvandrernes løn. Analysen viser, at mens lønnen for de vestlige indvandrere falder, når arbejdsløsheden stiger, sker det samme ikke for de ikke-vestlige indvandrere. Men det ser samtidig ud til, at de vestlige indvandrere i højere grad har været i stand til at forblive på arbejdsmarkedet end de ikke-vestlige indvandrere – mod at gå ned i løn. Når de ikke-vestlige indvandrere ikke følger samme mønster, kan det skyldes, at deres

løn i forvejen er meget lav og ikke kan komme længere ned end den overenskomstfastsatte mindsteløn.

Mindstelønnen spiller en nøglerolle for de svageste

Resultatet peger på, at den relativt høje mindsteløn (fastsat gennem kollektive overenskomstforhandlinger) kan have forværret beskæftigelsessituationen for de mest udsatte i perioden. Overenskomsterne indebærer, at det ikke er muligt for arbejdsgiverne at tilbyde indvandrerne en løn under mindstelønnen. En nedsættelse af mindstelønnen (eller alternativt indførelse af løntilskud) i nedgangstider ville muligvis gøre det lettere for nyankomne indvandrere at få job og samtidig fastholde flere i arbejde. Fordelen er, at færre personer afsendes fra arbejdsmarkedet. Erfaringen viser, at er folk først ude af arbejdsmarkedet, er det vanskeligt at komme i gang igen, når tiderne skifter og behovet for ledige hænder vokser.

» SENIORFORSKER GABRIEL PONS ROTGER

Gabriel Pons Rotger er uddannet cand.oecon. og ph.d. fra Barcelona Universitet. Han forsker i integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet.

gpr@akf.dk

AKF LIGE NU ...

ARRANGEMENTER

25.-26. OKTOBER 2007 FORSKNING I SOCIALT ARBEJDE – VIDENSBEHOV OG VIDENSBRUG

Sted: Danmarks Pædagogiske Universitet,
Tuborgvej 164, 2400 København NV

Denne konference handler om fremtidens forskning i socialt arbejde. Fra AKF deltager docent Leena Eskelinen, forsker Dorte Caswell og professor Bo Jacobsen. På konferencen er det ambitionen, at praktikere, forskere, politikere, undervisere og administratorer sammen skal debattere det fremtidige behov for viden om socialt arbejde.

31. OKTOBER 2007 EVIDENSBASERET ARBEJDE I SILKE- BORG KOMMUNE

Sted: Ferskvandscentret i Silkeborg

Programchef Olaf Rieper, AKF, deltager på denne konference om evidens. Han skal fortælle om, hvad evidens handler om, og hvorfor man i kommunerne pludselig er så opmærksom på evidens og på kvalitetsudvikling, effektivisering, evaluering og kompetenceudvikling. Han giver også et bud på, hvad borgere, politikere, ledere og medarbejdere får ud af at give evidensbaseret arbejde større opmærksomhed.

NYE PROJEKTER

- PISA 2009 – danske unges kompetencer
- Indvandrerleversnes skolefærdigheder: Familiebaggrund og sociale netværk
- Kan løntilskud betale sig?
- Arbejdsmarkedskonsekvenser af strukturreformen
- Valg af beliggenhed for boliger og virksomheder
- Rådgivning om tilrettelæggelse og gennemførelse af effektivitetsundersøgelser
- Familiekultur og uddannelseschancer
- **Ny meritsygeplejerskeuddannelse – kommer der flere studerende, hvis den udbydes som åben uddannelse?**

- Hvordan kan man tage højde for elevernes sociale baggrund, når man sammenligner skolernes karaktergennemsnit?

NYE UDGIVELSER

- It-uddannelser – de studerendes vurdering og frafald
- EUD – også for de stærke. En undersøgelse af, hvad erhvervsfaglige uddannelser (EUD) kan føre til på arbejdsmarkedet og uddannelsesmæssigt
- Klassestørrelsens effekt på karakterer i fransk (kun engelsk)
- Uventet gevinst af 24-års-reglen (kun engelsk)
- **Vindkraftens pris. Samfundøkonomiske omkostninger ved udbygning af vindkraft**
- Landbrugets jordallokering mellem afgrøder (kun engelsk)

Se mere på www.akf.dk

Sygeplejersker er en af de store faggrupper af professionelle, der er størst mangel på. Det gælder lige nu, og det forventes desuden at gøre sig gældende med stigende styrke fremover. Derfor er der iværksat en række tiltag for at løse problemet. AKF skal i et nyt projekt kortlægge, hvor mange studerende, der potentielt kan tænkes at tage en meritsygeplejerskeuddannelse, hvis den udbydes som åben uddannelse. Dette analyseres ud fra personoplysninger om bl.a. uddannelsesbaggrund og erhvervs erfaring.

AKF har bidraget til denne undersøgelse, der viser, at en omfattende udbygning af vindkraften i Danmark vil være en god forretning for samfundet – specielt set i et nordisk perspektiv. Resultaterne viser, at en udbygning af vindkraft på helt op til 50% af det danske elforbrug i 2025 bør kunne nås med en støtte svarende til det nuværende niveau. Undersøgelsen viser også, at de samfundøkonomiske omkostninger stiger i takt med vindkraftens andel af elforbruget i 2025. 30% vindkraft vil således koste 0,3 mia. kr., 40% vil koste 1,9 mia.kr. og 50% vil koste 5,9 mia.kr. I en analyse af de væsentligste miljøfordele ved en udbygning når forfatterne frem til, at miljøfordelene i Danmark overstiger eller modsvarer de økonomiske omkostninger ved 30% og 40% vindkraft, men ikke ved 50%.

Vidste du?

... at godt to ud af tre mødre til tosprogede børn ikke har anden uddannelse end folkeskolen? For mødre til danske børn er det hver fjerde.

Abonner på AKF Nyt!

Tilmeld dig på vores hjemmeside www.akf.dk. Abonnementet er gratis.

AKF

Anvendt KommunalForskning
Nyropsgade 37
1602 København V

telefon: 3311 0300
fax: 3315 2875
akf@akf.dk
www.akf.dk

